

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2017/1803

av den 3 oktober 2017

om förbättrade lagliga vägar för personer i behov av internationellt skydd

[delgivet med nr C(2017) 6504]

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) Vidarebosättning är ett viktigt verktyg för att erbjuda skydd åt tvångsförflyttade personer och det visar tydligt på global solidaritet med tredjeländer i syfte att hjälpa dem att hantera ett stort antal personer som flyr undan krig eller förföljelse. Genom vidarebosättning ersätts farliga och irreguljära migrationsflöden till unionen med säkra och lagliga vägar vilket hjälper till att rädda liv, bidrar till att minska den irreguljära migrationen och hantera migrationstrycket och motverkar budskapen från nätverken för människosmuggling. Vidarebosättning är därför också ett viktigt inslag i EU:s övergripande asyl- och migrationspolitik.
- (2) I september 2015 tvingade krisen i Medelhavsområdet EU:s institutioner att omedelbart erkänna att det förelåg en nödsituation på grund av exceptionellt höga migrationsflöden i regionen och efterlysa antagande av kort- och långsiktiga åtgärder, alltifrån att hantera migrationsströmmar från länder utanför EU till att säkerställa en effektiv kontroll av våra yttre gränser och stärka EU:s återvändandepolitik samtidigt som det gemensamma europeiska asylsystemet (Ceas) reformeras och de säkra och lagliga vägarna till EU förbättras.
- (3) Som en del av de omedelbara åtgärderna och i syfte att ta itu med migrationskrisen på ett övergripande sätt och visa solidaritet med de tredjeländer som drabbats hårdast av den globala flyktingkrisen rekommenderade kommissionen den 8 juni 2015 ett EU-omfattande system för vidarebosättning av 20 000 personer i behov av internationellt skydd under en tvåårsperiod ⁽¹⁾. Den 20 juli 2015 enades medlemsstaterna tillsammans med de Dublinassocierade staterna om en plan om vidarebosättning av 22 504 personer i behov av internationellt skydd från Mellanöstern, Afrikas horn och Nordafrika ⁽²⁾.
- (4) För att störa nätverken för människosmuggling och ge migranterna alternativ till att riskera sina liv beslutade EU och Turkiet den 18 mars 2016 att bryta mönstret med okontrollerade migrantflöden som medfört en humanitär kris och enades om ett antal åtgärder, bland annat vidarebosättning av syrier i behov av internationellt skydd i medlemsstaterna.
- (5) Efter uttalandet från EU och Turkiet ändrade rådet rådets beslut (EU) 2015/1601 ⁽³⁾ för att göra det möjligt för medlemsstaterna att uppfylla sina omplaceringsskyldigheter avseende 54 000 sökande genom vidarebosättning, inresetillstånd av humanitära skäl eller andra former av laglig inresa för syrier i behov av internationellt skydd från Turkiet enligt deras nationella och multilaterala system.
- (6) I New York-deklarationen om flyktingar och migranter av den 19 september 2016 som antagits av Förenta nationernas samtliga 193 medlemsstater efterlystes en mer rättvis fördelning av bördan och ansvaret för att ta emot och stödja flyktingar i världen. Förenta nationernas medlemsstater uttryckte sin avsikt att utöka antalet och de olika typerna av lagliga vägar för flyktingar som ska tas emot eller vidarebosättas i tredjeländer ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Kommissionens rekommendation av den 8 juni 2015 om ett europeiskt vidarebosättningsprogram – C(2015) 3560 final.

⁽²⁾ Beslut av företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet den 20 juli 2015.

⁽³⁾ Rådets beslut (EU) 2016/1754 av den 29 september 2016 om ändring av beslut (EU) 2015/1601 om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland (EUT L 268, 1.10.2016, s. 82).

⁽⁴⁾ New York-deklarationen om flyktingar och migranter finns på <http://www.unhcr.org/new-york-declaration-for-refugees-and-migrants.html>.

- (7) Den 20 september 2017 hade fler än 23 000 människor vidarebosatts enligt det system som man enats om den 20 juli 2015 och enligt uttalandet från EU och Turkiet. Medlemsstaterna har vidarebosatt ytterligare personer i behov av internationellt skydd genom sina egna nationella system.
- (8) Bara under 2016 vidarebosatte medlemsstaterna 14 205 flyktingar; en betydande ökning jämfört med 8 155 vidarebosatta personer under 2015, 6 550 under 2014 och mellan 4 000 och 5 000 per år under perioden 2010–2013. Denna ökning visar på mervärdet och potentialen hos ett samarbete och en samordning på EU-nivå vad gäller vidarebosättning. Den visar också att en lämplig finansiering av vidarebosättningen genom EU:s budget är viktig eftersom 293,3 miljoner euro har anslagits för perioden 2014–2017.
- (9) De medlemsstater som ännu inte genomfört de utlovade åtagandena enligt de nuvarande systemen bör göra detta utan dröjsmål. Eventuella åtaganden som återstår efter utgången av de båda systemen bör föras över till nästa omgång med utfästelser om vidarebosättning och läggas till medlemsstaternas nya åtaganden.
- (10) EU måste gå över från tillfälliga system för vidarebosättning och humanitärt mottagande till en stabil ram för vidarebosättning inom EU. I detta syfte lade kommissionen fram ett förslag om unionens vidarebosättningsprogram ⁽¹⁾ för att tillhandahålla säkra och lagliga vägar till internationellt skydd för dem som behöver det, vilket är en del av översynen av EU:s asylsystem. För en mer effektiv, rättvis och stabil EU-politik för asyl och migration är det viktigt att förslaget antas snabbt.
- (11) För att säkerställa en fortsatt vidarebosättning till dess att det finns ett EU-vidarebosättningsprogram uppmanade kommissionen vid det åttonde forumet för vidarebosättning och omplacering den 4 juli 2017 medlemsstaterna att lämna in ambitiösa åtaganden om vidarebosättning, som bygger på de överenskomna prioriteringarna för denna period och också överensstämmer med prognosen över de globala behoven år 2018 från Förenta nationernas flyktingkommissariat (UNHCR).
- (12) Syftet med denna rekommendation är att se till att insatserna för vidarebosättning kan fortsätta under perioden mellan utgången av EU:s nuvarande vidarebosättningsystem och till dess att unionens vidarebosättningsprogram blir operativt samt följa upp den omgång med utfästelser som inleddes den 4 juli 2017 mot bakgrund av de ytterligare behov som anges i UNHCR:s prognos över de globala vidarebosättningsbehoven år 2018.
- (13) Rekommendationen syftar till att stödja medlemsstaternas fortsatta arbete med att tillhandahålla och främja lagliga och säkra vägar för människor i behov av internationellt skydd. Medlemsstaternas åtgärder i linje med denna rekommendation kommer att visa solidaritet med de tredjeländer dit ett stort antal personer i behov av internationellt skydd har fördrivits samt bidra till internationella insatser för vidarebosättning och till en bättre global förvaltning av migrationsituationen. Målen för denna rekommendation överensstämmer därför med förslaget till unionens vidarebosättningsprogram.
- (14) Urvalet av prioriterade regioner grundas på behovet av att fortsätta genomförandet av uttalandet från EU och Turkiet av den 18 mars 2016, bland annat med hjälp av det framtida frivilliga humanitära mottagandesystemet, fortsätta vidarebosättningen från Jordanien och Libanon och följa upp uttalandet i handlingsplanen om åtgärder för att stödja Italien, minska trycket längs den centrala medelhavsrutten och öka solidariteten ⁽²⁾ för att vidarebosätta från de centrala afrikanska länder som ligger längs med och leder till migrationsvägen i centrala Medelhavsområdet, t.ex. Libyen, Niger, Tchad, Egypten, Etiopien och Sudan.
- (15) Den 20 september hade den omgång med utfästelser som inleddes den 4 juli 2017 resulterat i cirka 14 000 utfästelser från medlemsstaterna. Det behövs ett starkare engagemang från alla medlemsstater som bidrar till en gemensam insats för att rädda liv och erbjuda trovärdiga alternativ till irreguljära förflyttningar.
- (16) De globala behoven av vidarebosättning ligger på 1,2 miljoner personer och UNHCR har upprepade gånger uppmanat alla länder att gradvis utöka sina vidarebosättningsprogram i enlighet med de avsikter som uttrycks i New York-deklarationen om flyktingar. Mot denna bakgrund och på grundval av de framsteg som har gjorts sedan 2015 bör unionen erbjuda minst 50 000 platser för vidarebosättning för att senast den 31 oktober 2019 ta emot personer i behov av internationellt skydd från tredjeländer.
- (17) För att stödja medlemsstaterna med att genomföra detta mål bör 500 miljoner euro ställas till förfogande från unionens budget. Med förbehåll för villkoren i Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif) kan medlemsstaterna få ett schablonbelopp på 10 000 euro för varje vidarebosatt person från prioriterade regioner.

⁽¹⁾ COM(2016) 468 final.

⁽²⁾ SEC(2017) 339.

- (18) UNHCR planerar en tillfällig mekanism för nödevakuering av de mest utsatta migrantgrupperna från Libyen. EU bör, tillsammans med övriga globala aktörer, bidra till denna mekanism så att den får verklig effekt genom att de mest utsatta personerna som är i behov av internationellt skydd och som nu är i Libyen får tillgång till vidarebosättningsmöjligheter. Den irreguljära migrationen slutar inte förrän det finns ett verkligt alternativ till de farliga resorna. När medlemsstaterna överväger sina åtaganden om vidarebosättning bör de därför också ta hänsyn till och stödja detta initiativ från UNHCR.
- (19) I ett gemensamt uttalande om att hantera utmaningen med migration och asyl av den 28 augusti 2017 erkände företrädare för Frankrike, Tyskland, Italien och Spanien och vice ordföranden/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik tillsammans med företrädare för Niger och Tchad, och ordföranden för presidentrådet i Libyen, behovet av att organisera vidarebosättning av särskilt utsatta människor i behov av internationellt skydd när den migration som drivs av människosmugglare minskar.
- (20) Minst 50 000 vidarebosättningsplatser som ska erbjudas av unionen till de prioriterade regionerna kommer att bidra till globala solidaritetsinitiativ genom att stärka de lagliga vägarna, inbegripet UNHCR:s senaste globala uppmaning om 40 000 platser för vidarebosättning från länderna längs den centrala Medelhavsrutten under 2018.
- (21) För att se till att genomförandet övervakas bör medlemsstaterna månatligen rapportera till kommissionen om personer som vidarebosatts på deras territorium i enlighet med deras utfästelser och ange från vilket land personerna har vidarebosatts.
- (22) Kommissionen bör senast den 31 oktober 2018 se över framstegen med att genomföra denna rekommendation. På grundval av denna översyn, och med hänsyn till den allmänna migrationssituationen i EU och globalt, kan medlemsstaterna komma att uppmanas att ytterligare se över sina utfästelser.
- (23) Denna rekommendation bör rikta sig till medlemsstaterna. De associerade staterna uppmanas att bidra till EU:s gemensamma insatser för vidarebosättning.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

ÖKADE ÅTAGANDEN OM VIDAREBOSÄTTNING

1. Med utgångspunkt i erfarenheterna från genomförandet av EU:s aktuella vidarebosättningssystem och för att överbygga övergången mellan dessa system och unionens vidarebosättningsprogram bör medlemsstaterna erbjuda minst 50 000 platser för vidarebosättning för att senast den 31 oktober 2019 ta emot personer i behov av internationellt skydd från tredjeländer.
2. De medlemsstater som ännu inte har gjort åtaganden inom den omgång med utfästelser om vidarebosättning som inleddes av kommissionen den 4 juli 2017 bör göra detta senast den 31 oktober 2017, och de medlemsstater som redan gjort det bör överväga att öka sina åtaganden för att uppnå målet.
3. Medlemsstaterna bör inrikta sina utfästelser på följande:
 - a) Säkerställa en fortsatt vidarebosättning från Turkiet av syrier och tredjelandsmedborgare och statslösa personer som fördrivits till följd av konflikten i Syrien i syfte att stödja genomförandet av uttalandet från EU och Turkiet av den 18 mars 2016, inbegripet med hjälp av det framtida frivilliga humanitära mottagandesystemet.
 - b) Säkerställa en fortsatt vidarebosättning från Libanon och Jordanien.
 - c) Bidra till att stabilisera situationen i centrala Medelhavsområdet genom vidarebosättning av personer i behov av skydd från Libyen, Niger, Tchad, Egypten, Etiopien och Sudan, bland annat genom att stödja UNHCR:s tillfälliga mekanism för nödevakuering av de mest utsatta migrantgrupperna från Libyen.
4. Medlemsstaterna uppmanas att genomföra vidarebosättning för att uppfylla sina åtaganden så snart som möjligt, i nära samarbete med UNHCR och med stöd från Easo när så är lämpligt.

ÖVERVAKNING

5. Medlemsstaterna bör månatligen till kommissionen meddela det antal personer som har vidarebosatts på deras territorium för att uppfylla deras utfästelser och ange från vilket land personerna har vidarebosatts.

EKONOMISKT STÖD

6. Medlemsstaterna bör fullt ut utnyttja det ekonomiska stöd på 500 miljoner euro som görs tillgängligt genom Asyl-, migrations- och integrationsfonden för att uppfylla de åtaganden om vidarebosättning som avses i denna rekommendation.

ÖVERSYN

7. Kommissionen kommer att se över denna rekommendation senast den 31 oktober 2018. Efter kommissionens översyn av genomförandet av denna rekommendation, och med hänsyn till den allmänna migrationsituationen i EU och globalt, kan medlemsstaterna komma att uppmanas att ytterligare uppdatera sina utfästelser när så är lämpligt.

ADRESSATER

8. Denna rekommendation riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdad i Bryssel den 3 oktober 2017.

På kommissionens vägnar
Dimitris AVRAMOPOULOS
Ledamot av kommissionen
